

מסמך 171

מסמך 171

בדרך לירושלים

ביום שלאחר הדרשה הזכורה לטוב על "מלכות השמים", הכריז ישוע כי למחרת היום ייצאו הוא והשליחים לעשות את הפסח בירושלים, ובדרכם לשם הם יבקרו בערים רבות בפראה.

הנאום על המלכות וההכרזה כי הוא מתכוון לחגוג את הפסח גרם לכל חסידיו לחשוב כי הוא מתכוון לעלות לירושלים על-מנת לכוון את המלכות העליונה של היהודים בעולם. בלי תלות במה שאמר ישוע באשר לאופייה הבלתי-חומרי של המלכות, הוא לא הצליח לשרש לחלוטין מדעת היהודים אשר האזינו לו את הרעיון שהמשיח עתיד לכוון ממשלה לאומית מסוג כלשהו, אשר מרכזה בירושלים.

מרבית חסידיו של ישוע אך התבלבלו יותר ממה שאמר בדרשה באותה שבת; אך ורק מעטים מאוד הוארו באמצעות דרשת המאסטר. המנהיגים הבינו משהו ממה שלימד על אודות המלכות הפנימית, "מלכות השמים אשר בקרבכם", אך הם גם ידעו כי הוא דיבר על מלכות אחרת, עתידית, והם האמינו כי הוא עולה לירושלים על-מנת לכוון את המלכות הזאת. גם כאשר נכזה ציפיתם בשעה שהיהודים דחו את ישוע, ומאוחר יותר, כאשר ירושלים הוחרבה כליל, הם עדיין נתלו בתקווה הזו והאמינו בכנות כי המאסטר ישוב בקרוב אל העולם בכוח גדול ובהדר מלכות על-מנת לכוון את המלכות המובטחת.

היה זה בשעות אחר הצהריים של יום ראשון הזה ששלומית – אמם של יעקב ויוחנן זבדיה – באה אל ישוע ופנתה אליו כפנות אישה אל שליט מזרחי. היא ביקשה מישוע להבטיח לה מראש כי יענה לכל בקשותיה. אך המאסטר לא הבטיח לה את זאת; במקום זאת, שאל אותה, "מה תרצי שאעשה עבורך?" ענתה לו שלומית: "מאסטר, כעת, בשעה שאתה עולה לירושלים לכוון את המלכות, אבקשך להבטיח מראש שבני אלה יתכבדו אצלך, האחד יישב במלכותך לימינך ואילו האחר יישב לשמאלך."

כאשר שמע ישוע את בקשתה של שלומית, אמר: "אישה, אינך יודעת את אשר תבקשי." ואז, התבונן הישר אל עיניהם של שני השליחים מבקשי הכבוד, ואמר: "בגלל שאני מכיר אתכם מזמן ואוהב אתכם; בגלל שאפילו חייתי בבית אמכם; בגלל שאנדראס הציב אתכם להיות לצדי בכל עת; בגלל כל אלה, אתם מרשים לאמכם לבוא אלי בסתר ולבקש את הבקשה הבלתי-ראויה הזו. תנו לי לשאול אתכם: האם תוכלו לשתות מן הכוס אשר אנוכי עתיד ללגום ממנה?" ובלא רגע אחד של מחשבה, ענו יעקב ויוחנן, "כן, מאסטר, אנחנו נוכל." אמר ישוע: "מעציב אותי שאינכם יודעים מדוע אנו עולים לירושלים; מעציב אותי כי אינכם מבינים את טיבה של מלכותי; אנוכי מאוכזב מכך שהבאתם את אמכם לבקש זאת ממני; אבל יודע אני שבלבכם אתם אוהבים אותי; לפיכך אכריז כי אכן תשתו מכוס המרורים שלי ואף תחלקו בהשפלת, אך לא אוכל להושיב אתכם מימיני ומשמאלי. כבוד זה שמור לאלה אשר בחר בהם אבי."

עד אז סיפר מישוע על המפגש הזה לפטרוס וליתר השליחים, ואלו כעסו מאוד על יעקב ועל יוחנן אשר ביקשו להתכבד לפניו, ועל זאת אשר הלכו עם אימם לבקש בקשה שכזאת בסתר. כאשר הם החלו להתווכח בינם לבין עצמם, כינס אותם ישוע יחדיו ואמר: "אתם ידעתם כי שְׂרֵי הַגּוֹיִים רֹדִים בָּהֶם וְהַגְדֻלִים שֶׁלֹּטִים עֲלֵיהֶם. לֹא כֹךָ יִהְיֶה בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. כִּי הַחֹפֵץ לִהְיוֹת גָּדוֹל בְּקִרְבָּכֶם, יִהְיֶה לָכֶם לְמִשְׁרָת. וְהַחֹפֵץ לִהְיוֹת לְרֹאשׁ בְּקִרְבָּכֶם, יִהְיֶה לָכֶם עֶבֶד. כֹּאֲשֶׁר בֶּן הָאָדָם לֹא בָא לְמַעַן אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּהוּ, כִּי אִם לְשִׁרְתָּ; וְכַעַת אֵעֲלֶה לְיִרוּשָׁלַיִם לְתֵת אֶת נַפְשִׁי בַּעֲשׂוֹת רָצוֹן הָאֵב וּבִשְׂרִיֹּת אַחִי." כאשר שמעו השליחים את הדברים הללו, הם פרשו להתפלל. באותו ערב, בעקבות

מסמך 171

ההשתדלות של פטרוס, יעקב ויוחנן התנצלו כראוי בפני העשרה והיחסים הטובים חזרו לשרור ביניהם.

כאשר בני זבדיה ביקשו להיות לימינו ולשמאלו של ישוע בירושלים, הם לא שיערו שפחות מחודש יחלוף והמורה האהוב שלהם ייתלה על צלב רומי כשגנב גוסס מצדו האחד וחוטא מצדו האחר. ואמנם, אשר הייתה נוכחת בצליבה, זכרה היטב את הבקשה המטופשת אשר ביקשה מישוע בפלה, ואת חוסר התבונה שבו ביקשה כי יכבד את בניה השליחים.

1. היציאה מפלה

ביום שני, ה-13 במרץ, לפני שעת הצהריים, יצאו ישוע ושנים-עשר שליחיו בפעם האחרונה מן המחנה בפלה. הם יצאו דרומה והחלו במסעם דרך ערי דרום פראה, שם פעלו אבנר ועמיתיו. יותר משבועיים הם בילו בביקור אצל חבורת השבעים, ומשם עלו הישר לחגיגות הפסח בירושלים.

עת יצא המאסטר מפלה, עקבו אחריו כאלף מן התלמידים אשר שהו במחנה לצד שליחיו. כמחצית מהקבוצה הזו עזבה אותו במעבר הירדן בדרך ליריחו, לאחר שחבריה הבינו כי פניו מועדות לחשבון, ולאחר ששמעו את הדרשה על "גודל המחיר". אלה המשיכו ועלו לירושלים, ואילו חברי המחצית האחרת עקבו אחריו במשך שבועיים וביקרו יחד עמו בערי דרום פראה.

ככלל, רוב חסידי הקרובים של ישוע הבינו כי המחנה בפלה ננטש, אך הם סברו לאמיתו של דבר כי עובדה זו מעידה על כך שהמאסטר התכוון לעלות לירושלים ולטעון לכס המלך דוד. חלק הארי של חסידי לא הצליח מעודו לתפוש שום מושג אחר על אודות המלכות; בלא קשר לדברים אשר לימדם, הם לא הסכימו לזנוח את הרעיון היהודי של המלכות.

בהתאם להוראות אשר קיבל מן השליח אנדראס, סגר דוד זבדיה את מחנה האורחים בפלה ביום רביעי, ה-15 במרץ. באותה עת התארחו במחנה כמעט ארבעת-אלפים מבקרים, בנוסף לכאלף אשר התארחו עם השליחים במה שכונה מחנה המורים, והלכו דרומה יחד עם השנים-עשר. על אף סלידתו מן הרעיון, מכר דוד את כל הציוד למספר קונים, עלה עם התמורה לירושלים והפקיד אותה מאוחר יותר בידי של יהודה איש-קריות.

דוד נכח בירושלים בשבוע הטראגי האחרון, ונטל עמו את אמו חזרה אל בית צידה לאחר הצליבה. דוד, בעודו ממתיך לישוע ולשליחים, עצר בבית עניא אצל אלעזר והיה נסער מאוד בשל האופן שבו החלו הפרושים לרדוף אותו ולהציק לו לאחר תחייתו מן המתים. אנדראס הנחה את דוד לסיים את פעולת שירות השליחים; ועבור רבים, היה זה סימן לראשית כינונה של המלכות בירושלים. דוד מצא עצמו ללא תעסוקה, והחליט למנות את עצמו לשומר ראשו של אלעזר, כאשר זה נס בבהלה לפילדלפיה. וכך, זמן-מה לאחר תחייתו של ישוע מן המתים ולאחר מות אמו של דוד, עבר דוד לפילדלפיה. בתחילה הוא סייע למרתה ולמרים למכור את נכסי הנדל"ן אשר ברשותן; ושם, יחד עם אבנר ואלעזר, הוא חי את שארית חייו והפך למנהל הפיננסי של כלל נכסיה המרובים של המלכות, אשר מרכזה היה בפילדלפיה בימי חייו של אבנר.

זמן קצר לאחר שהוחרבה ירושלים, הפכה אנטיוכיה למטה הנצרות של פאולוס, בעוד שפילדלפיה נותרה המרכז של מלכות השמים של אבנר. גרסתו של פאולוס לתורת ישוע ולסיפור חייו נפוצה מאנטיוכיה אל כל רחבי העולם המערבי; מפילדלפיה נפוצה הגרסה של אבנר למלכות באמצעות שליחיו אשר יצאו לכל רחבי מסופוטמיה וחצי-האי ערב, עד לימים המאוחרים יותר כאשר השליחים הללו, אשר לא אבו להתפשר על תורת ישוע, נכנעו אל מול עלייתו הפתאומית של האסלאם.

מסמך 171

2. על גודל המחיר

כאשר הגיעו ישוע והחבורה בת כאלף החסידים אשר עקבה אחריו למצר בית עניא אשר בירדן, ואשר כונה לעתים בית בֶּרֶה, החלו תלמידיו להבין כי הוא איננו מתכוון לעלות הישר לירושלים. בעודם מהססים ודנים בינם לבין עצמם, עלה ישוע על סלע ענק ונשא באזניהם את הדרשה אשר נודעה לאחר מכן בשם "על גודל המחיר". כה אמר המאסטר:

"כל אשר ילך אחרי מכאן ואילך, חייב להיות מוכן לשלם את מחירה של הקדשה מלאה לעשיית רצון אבי. כל אשר חפץ להיות תלמיד, חייב להיות נכון לנטוש את אביו, אמו, אשתו, ילדיו, אחיו ואחיותיו. כל אשר יבקש כעת להיות תלמיד, חייב להיות מוכן לתת את חייו, ממש כשם שבן האדם עתיד למסור את נפשו למען השלמת המשימה של עשיית רצון האב על-פני האדמה בדמות בשר ודם.

"אם אינכם נכונים לשלם את מלוא המחיר, לא תוכלו להיות תלמידי. ולפני שתמשיכו הלאה, חייב כל אחד מכם לשבת ולהעריך את המחיר של היותו תלמיד. כי מי מכם החפץ לבנות מגדל, לא ישב ראשונה ויחשב את ההוצאות אם השג תשיג ידו להשלימו? פן ייסד ולא יוכל ללכתו, והיה כל ראיו יקומו וילעגו לו לאמר, 'האיש הזה החל לבנות ולא יוכל ללכתו'. או מי הוא המלך הקם להתגרות מלחמה במלך אחר, ולא ישב בראשונה וייתייעץ אם יוכל לערך בעשרת אלפים לקראת הבא עליו בעשרים אלף? ואם לא יוכל, ושלח אליו מלאכים בעודנו מרחוק לבקש שלום.

"כעת, אפוא, יישב נא כל אחד מכם ויעריך את מחיר היותו תלמיד. מכאן ואילך, לא תוכלו לעקוב אחרינו, להאזין לשיעורים ולראות את המעשים; תידרשו לעמוד אל מול רדיפות מרות ולהעיד על בשורה זו נוכח אכזבה עמוקה. אם לא תהיו מוכנים לוותר על כל אשר לכם, אזי אינכם ראויים להיות תלמידי. אם כבר רכשתם שליטה על עצמכם בלב פנימה, אזי אין לכם מה לחשוש מן הניצחון אשר יידרש מכם כלפי חוץ, בשעה שיידחו הכוהנים הראשיים והצדוקים את בן האדם וימסרו אותו לידי חסרי-אמונה לועגים.

"כעת עליכם לבחון את עצמכם פנימה ולמצוא מה מניע אתכם להיות תלמידי. אם תבקשו כבוד ותהילה, אם אתם עסוקים בענייני העולם, אינכם אלא כמלח אשר הפך תפל. ואם טוב המלח ואם המלח היה תפל, במה יתקן? גם לאדמה גם לדמן לא יצלח; החוצה ישליכה. וכעת, הזהרתי אתכם, שובו בשלום אל בתיכם אם אינכם מוכנים לשתות עמי מן הכוס אשר מכינים כעת. שוב ושוב אמרתי לכם כי מלכותי איננה מן העולם הזה, אך לא האמנתם לי. מי אשר אֶזְנֵים לוֹ לְשִׁמְעָה, ישמע את דבריי."

ומיד לאחר שישוע אמר את דבריו אלה, הוא הוביל את השנים-עשר אל עבר חשבון, ואחריהם הלכו כחמש-מאות איש. לאחר עיכוב קצר, עלתה המחצית השנייה של ההמון לירושלים. גם שליחיו, גם המובילים בתלמידיו, הרהרו רבות במילים האלה. ואולם, הם המשיכו להאמין כי בתום תקופה קצרה זו של קושי ומבחן, תכונן בוודאי המלכות באותם קווים כלליים כאשר ייחלו לה משכבר.

3. המסע בפראה

במשך יותר משבועיים ישוע והשנים-עשר הלכו ברחבי דרום פראה ובעקבותיהם המון בן כמה מאות תלמידים. הם ביקרו בכל העיירות אשר בהן פעלו השבעים. באזור חיו גויים רבים, ומכיוון שאך מעטים התכוונו לעלות לירושלים לפסח, מבשרי המלכות המשיכו לפעול, ללמד ולהטיף.

מסמך 171

ישוע נפגש עם אבנר בחשבון, ואנדראס הנחה את השבעים להמשיך ולפעול ללא הפסקה במהלך חגיגות הפסח; ישוע הציע שהשליחים ימשיכו לפעול לגמרי ללא קשר למה שעתיד להתרחש בירושלים. הוא אף יעץ לאבנר להתיר לסגל הנשים – לפחות לאלה אשר חפצו בכך – לעלות לירושלים לפסח. זו הייתה הפעם האחרונה שבה אבנר ראה את ישוע בגוף בשר ודם. ברכת הפרידה שלו מאבנר הייתה: "בני, יודע אנוכי שאתה תהיה נאמן למלכות, והנני מתפלל כי האב יחנן אותך בחוכמה לאהוב ולהבין את אחיך."

בעודם צועדים מעיר לעיר, רבים מאלה אשר עקבו אחריהם נטשו ועלו לירושלים. עד לזמן שבו יצא ישוע אל חג הפסח, יום-יום התמעט מספרם של אלו אשר הלכו אחריהם וירד לפחות ממאתיים איש.

השליחים הבינו כי ישוע מתכוון לעלות לירושלים לפסח. הם ידעו כי הסנהדרין הכריזה עליו כבן-מוות ושלחה הודעה כאמור לכל קהילות ישראל באשר הן, עם ההוראה כי כל מי שיודע על מקום הימצאותו מצווה לדווח על כך לסנהדרין; ואף-על-פי-כן ולמרות כל זאת, הם לא חששו כמו בפעם ההיא שבה הכריז ישוע בפילדלפיה כי הוא הולך אל בית עניא על-מנת לבקר את אלעזר. השינוי אשר חל בגישתם, מיוחד גדול לצפייה שקטה, נבע בעיקרו בשל תחייתו של אלעזר מן המתים. הם הגיעו למסקנה כי בשעת חירום ישוע יכול להשתמש בעוצמתו האלוהית ולבייש את אויביו. תקווה זו – שאליה נלוותה האמונה העמוקה והבשלה יותר בעליונותו הרוחנית של המאסטר – גרמה לחסידיו הקרובים להפגין אומץ כלפי חוץ. והם עמדו ללכת כעת בעקבותיו לירושלים, נוכח ההכרזה הציבורית של הסנהדרין כי הוא חייב למות.

מרבית שליחיו, וכן רבים מן החסידים במעגל הקרוב, לא האמינו באפשרות לפיה ישוע באמת יכול למות; הם האמינו כי הוא "התחייה והחיים", והתייחסו אליו כבן-אלמוות שכבר הכניע את המוות.

4. מלמדים בבית רמתה

לאחר שהשלימו את מסעם בערי דרום פראה ועשו את דרכם לירושלים, חנו ישוע וחסידיו בערבו של יום רביעי, ה-29 במרץ, בבית רמתה. היה זה במהלך הלילה שבו שהו בבית רמתה ששמעון הקנאי ושמעון פטרוס קיבלו לידיהם יותר ממאה חרבות, כפי שתכננו מבעוד מועד. הם חילקו את החרבות האלה לכל מי שחפץ לקבלן וחגרו אותן בסתר מתחת לשכמותיהם. שמעון פטרוס עדיין חגר את חרבו בליל הבגידה במאסטר בגן.

מוקדם בבוקר יום חמישי, לפני שאחרים התעוררו, קרא ישוע את אנדראס אליו ואמר: "הער את אחיך! יש לי דבר-מה לומר להם." ישוע ידע על אודות החרבות וידע מי מבין שליחיו קיבל ונשא אותן, אך הוא מעולם לא גילה להם על כך שידע דברים מעין אלה. לאחר שאנדראס העיר את עמיתיו והם נקבצו בפרטיות, אמר להם ישוע: "ילדיי, הייתם איתי מזה זמן רב, ולימדתי אתכם דברים רבים אשר תזדקקו להם כעת. אבל עכשיו אנוכי מזהיר אתכם – במבחנים שבפתחם אנחנו עומדים, אל תבטחו בחוסר-הוודאות של הגוף ואל תסתמכו על המגננה השבירה של האדם. קראתי לכם לכאן באופן פרטי בכדי להגיד לכם בפשטות כי אנחנו עולים לירושלים, ואתם יודעים שבן האדם כבר נידון בה למוות. שוב אני אומר לכם כי בן האדם יימסר לידי הכוהנים הראשיים ומנהיגי הדת; וכן, שהם יחרצו את דינו וימסרו אותו לגוים. ואלה יהתלו בבן האדם, ואפילו יירקו עליו ויתעללו בו ויובילו אותו אל מותו. ולאחר שימיתו את בן האדם, אל נא תחששו, כי אני מכריז באוזניכם כי ביום השלישי קום יקום. זכרו את כל אלה. זכרו את הזהרתי זו."

שוב הוכו השליחים בתדהמה; אך הם לא הצליחו לגרום לעצמם להתייחס לדבריו אלה כפשוטם; הם לא הצליחו להבין שהמאסטר התכוון בדיוק למה שאמר. אמונתם העיקשת במלכות בת-חלוף

על-פני האדמה אשר מרכזה בירושלים, עיוורה אותם במידה כזאת שהם פשוט לא היו מסוגלים – לא הרשו לעצמם – לקבל את דבריו כפשוטם. וכל אותו היום הם הרהרו בכך והפכו בדעתם – למה יכול היה המאסטר להתכוון בדבריו המוזרים? אך איש מהם לא העז לשאול אותו באשר לדבריו אלה. רק לאחר מותו, הבינו השליחים הנבוכים כי המאסטר דיבר אליהם בפשטות ובישירות בחזותו את צליבתו שלו.

היה זה מעט לאחר ארוחת הבוקר בבית רמתה, שניגשו אל ישוע כמה פרושים אשר אהדו אותו ואמרו לו: "ברח מהר מכאן. הורדוס גמר אומר לרצוח אותך, ממש כשם שעשה ליוחנן. הוא חושש מהתקוממות של העם והחליט להרוג אותך. אנחנו באים להזהיר אותך בכדי שתוכל למלט את נפשך."

ודבר זה היה נכון בחלקו. תחייתו של אלעזר מן המתים הפחידה והדאיגה את הורדוס. הוא ידע שהסנהדרין העזה לצוות על מותו של ישוע, אפילו בטרם משפט, והורדוס גמר אומר בלבו להרוג את ישוע, או לסלקו ממחוז שלטונו. מכיוון שפחד ממנו מאוד, הוא באמת קיווה לסלקו. הוא קיווה שלא יאלץ להוציאו להורג.

ענה ישוע לאחר ששמע את אשר היה לפרושים הללו לומר: "מכיר אני היטב את פחדו של הורדוס מבשורת המלכות. אך אל תטעו, הוא יעדיף כי בן האדם יעלה לירושלים, וכי הכהנים הראשיים יענו אותו ויוציאוהו להורג; לאחר שהורדוס הכתים את ידיו בדמו של יוחנן, אין הוא שש להיות אחראי למות בן האדם. על-כן, לכו אל השועל הזה ואמרו לו כי בן האדם מטיף היום בפראה, הולך מחר אל יהודה, ולאחר מספר ימים תושלם לגמרי משימתו על-פני האדמה והוא יתכונן לעלות אל האב."

או אז נפנה ישוע אל השליחים, ואמר: "משכבר הימים הומתו הנביאים בירושלים, ואך ראוי כי בן האדם יעלה אל העיר של בית האב בכדי שיועלה בה כקורבן לצביעות האנושית, לדעות הקדומות הדתיות ולעיוורון הרוחני. אוה יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, ההורגת את הנביאים והסוקלת את מורי האמת השלוחים אליה. כמה פעמים חפצתי לקבץ את בניך כתרנגולת המקבצת את אפרוחיה תחת כנפיה, ולא אביתם. הנה ביתכם ייעזב לכם שמים. כי אני אמר לכם, מעתה לא תראוני. תבקשוני ולא תמצאוני." ולאחר שאמר את הדברים האלה, נפנה אל אלה אשר מצויים סביבו ואמר: "על-אף כל זאת, נעלה לירושלים לחגיגות הפסח ונעשה את אשר נדרש מאתנו בכדי למלא את רצון האב שבשמים."

קבוצת המאמינים אשר הלכה באותו יום אחרי ישוע אל יריחו הייתה מבולבלת ונבוכה. השליחים הצליחו להבחין אך ורק בנימה מסוימת של ניצחון בהכרזותיו של ישוע באשר למלכות; הם פשוט לא הצליחו להביא את עצמם למצב שבו הם היו נכונים לתפוש את האזהרות באשר לצרה הממשמשת ובאה עליהם. כאשר ישוע דיבר על "לקום ביום השלישי", הם תפשו את האמירה הזאת כהוכחה ברורה לניצחון המלכות לאחר קרב מקדים לא נעים עם מנהיגי היהודים. עבור היהודים, משמעות הביטוי הנפוץ "היום השלישי" הייתה של "מיד", או "מעט לאחר מכן". כאשר ישוע דיבר על "קימה", הם סברו כי הוא התייחס ל"כינונה של המלכות".

המאמינים הללו קיבלו את ישוע כמשיח, והיהודים לא הכירו כלל – או שהכירו רק במידה מועטה – במציאותו של משיח סובל. הם לא הבינו כי במותו עתיד ישוע להגשים דברים רבים אשר לעולם לא היה מצליח להגשים בחייו. ואף-על-פי שהדבר שהעניק לשליחים את האומץ לעלות לירושלים היה תחייתו של אלעזר, הזיכרון אשר ניחם את המאסטר עצמו בתקופה המתגרת ביותר של משימת המתת שלו, היה זיכרון הטרנספיגורציה.

5. האיש העיוור ביריחו

מסמך 171

בשעות אחר הצהריים המאוחרות של יום חמישי, ה-30 במרץ, ישוע והשליחים התקרבו אל חומות יריחו כשהם צועדים בראש חבורה של כמאתיים איש. כאשר התקרבו אל שערי העיר, פגשו קבוצת קבצנים וביניהם אדם בשם ברתִימָאוס, איש זקן אשר התעוור בצעירותו. העיוור הזה שמע רבות על ישוע וידע על כך שריפא את יאשיהו העיוור בירושלים. לא נודע לו על הביקור האחרון של ישוע ביריחו, אלא עד שכבר היה בדרכו אל בית עניא. ברתִימָאוס החליט כי הוא לא יניח עוד לישוע לבקר ביריחו מבלי שיבקש ממנו להשיב לו את מאור עיניו.

החדשות על אודות התקרבותו של ישוע לעיר נפוצו ברחבי יריחו, ומאות מתושביה יצאו לקבל את פניו. כאשר ההמון הכביר הזה ליווה את המאסטר חזרה אל תוך העיר, שמע ברתִימָאוס את הלמות הצעדים הכבדים וידע שמשהו בלתי-שגרתי מתרחש. הוא שאל אנשים אשר עמדו לידו לפשר הדבר. ואחד מן הקבצנים ענה, "ישוע מנצרת חולף לדינו." כאשר שמע ברתִימָאוס כי ישוע מתקרב, הוא נשא את קולו והחל לצעוק, "ישוע, ישוע, רחם עלי!" והמשיך לצעוק יותר ויותר חזק, וכמה מאלה אשר היו בסמוך לישוע ניגשו אליו, גערו בו וביקשו ממנו להשתתק; אך ללא הועיל; הוא רק המשיך לצעוק, ובקול רם עוד יותר.

כאשר ישוע שמע את זעקות העיוור, הוא נעצר. כאשר ראה אותו, אמר לחבריו, "הביאו את האדם הזה אלי." הם ניגשו אל ברתִימָאוס ואמרו לו: "תתנהג יפה; בוא אתנו, כי המאסטר קורא לך." שמע ברתִימָאוס את המילים האלה, השליך הצדה את מעילו, קפץ אל אמצע הדרך ואלה אשר בסמוך לו הובילוהו אל ישוע. פנה ישוע אל ברתִימָאוס ואמר: "מה תרצה שֶאֱעֲשֶׂה לך?" ענה לו העיוור, "אֲדֹנִי, אֲשֶׁר תִּפְקַחְנָה עֵינַי." שמע ישוע את בקשת האיש וראה את אמונתו, ואמר: "תִּפְקַחְנָה עֵינַי; לך לדרךך; אֲמוֹנֶתְךָ הוֹשִׁיעָה לך." מיד נפקחו עיניו, והוא נותר לצד ישוע להלל את אלוהים, עד ליום המחרת, כאשר יצא ישוע אל ירושלים, והוא צעד לפני ההמון והכריז באוזני כל כיצד שב אליו מאור עיניו ביריחו.

6. הביקור אצל זכי

סמוך לשעת השקיעה נכנסה שיירת המאסטר אל יריחו, והוא החליט ללון בה את הלילה. כאשר חלף ישוע ליד בית המכס, היה בו באותה העת זכי, המוכס הראשי, או גובה המס, אשר התאוה לפגוש את ישוע. המוכס הראשי הזה היה אדם אמיד מאוד אשר שמע רבות על אודות הנביא מן הגליל. הוא החליט לגלות איזה מן אדם היה בפעם הבא שבה יבקר ביריחו; וכך, זכי ביקש לעבור דרך ההמון והדבר לא צלח בידו; הם היו רבים מדי, ובשל קומתו הנמוכה לא הצליח לראות מעל לראשיהם. וכך הלך המוכס הראשי אחר ההמון עד סמוך למרכז העיר, לא רחוק מביתו. כשהבין שלא יוכל לחדור את ההמון, ומכיוון שחשש שמא ישוע פשוט יחלוף דרך העיר בלא שיעצור בה, הוא רץ קדימה וטיפס על ענפיו של עץ שקמה אשר צמח מעל לדרך. הוא ידע שכך יוכל להיטיב ולהתבונן במאסטר בעודו חולף. והוא לא התאכזב, שכן, כאשר ישוע עבר במקום הוא נעצר, התבונן למעלה בזכי ואמר, "הזדרז ורד, זכי, כי הלילה חייב אני ללון בביתך." זכי נדהם לשמע הדברים הללו, וכמעט נפל מהעץ מפאת המהירות שבה ירד. הוא ניגש אל ישוע והביע את שמחתו הגדולה על כך שהוא נאות ללון בביתו.

מיד הם הלכו אל ביתו של זכי, ואלו אשר גרו ביריחו הופתעו עד מאוד מכך שישוע הסכים להתגורר אצל המוכס הראשי. וכאשר המאסטר ושליחיו עמדו על מפתן דלתו של זכי, אמר אחד מן הפרושים תושבי יריחו, אשר עמד בסמוך: "תראו איך הוא הולך להתגורר עם חוטא, עם כופר בן אברהם אשר סוחט ושוודד את בני עמו." שמע זאת ישוע, השפיל מבטו אל זכי וחיך. אז זכי עלה ונעמד על שרפרף ואמר: "תושבי יריחו, הקשיבו לי! אולי אני מוכס וחוטא, אך המורה הגדול בא לון בביתי; ולפני שיבוא בשערי הבית, מכריז אני באוזניכם כי אתרום את מחצית רכושי לעניים, והחל ממחר, אם גביתי ממאן-דהוא שלא כדין, אשיב לו פי ארבעה. מבקש אני גאולה בכל לבי ומאודי, ומבקש ללמוד לחיות ביושר תחת השגחתו של האל."

מסמך 171

כאשר סיים זכי לומר את דבריו, אמר ישוע: "הגאולה אכן באה היום לבית הזה, ואתה אכן הפכת לבן אברהם." ישוע נפנה אז אל הקהל אשר סבב אותם, ואמר: "ואל תתפלאו ממה שאומר ואל תיעלבו ממה שאעשה, כי זה מכבר הכרזתי כי בן האדם בא לחפש ולגאול את אשר אבד."

באותו לילה הם לנו בביתו של זכי. ולמחרת, הם קמו ועשו את דרכם במעלה "דרך השודדים" אל בית עניא, בדרכם אל חגיגות הפסח בירושלים.

7. "בדרכו של ישוע"

ישוע פיזר שמחה לכל אימת שהלך. הוא היה מלא בחסד ובאמת. עמיתיו לא הפסיקו להתפעל ממילות החסד אשר בקעו מפיו. אפשר לטפח חניניות, אך טוב הלב הינו ניחוח הרעות אשר נובע מנשמה גדושה באהבה.

טוב הלב תמיד מזכה בכבוד, אך כאשר הוא נעדר את החסד, לעתים קרובות הוא יוצר דחיה. הטוב מושך אך כאשר הוא מלא בחסד. הטוב מועיל רק כאשר הוא מושך.

ישוע הבין בני-אדם באמת ובתמים; על-כן היה מסוגל להפגין אהדה אמיתית וחמלה כנה. ואולם, רק לעתים רחוקות הוא נתן מקום לרחמים. בעוד שחמלתו הייתה אינסופית, אהדתו הייתה מעשית, אישית ובונה. מעולם הוא לא הניח להיכרות האינטימית שלו עם הסבל לגרום לו להיות אדיש, והוא הצליח לסעוד נשמות במצוקה בלא להעצים את רחמיהן העצמיים.

ישוע הצליח לסייע לבני האדם כה רבות משום שאהב אותם בכנות. הוא באמת אהב כל גבר, כל אישה וכל ילד. בשל הבוננות יוצאת-הדופן שלו – הוא ידע בדיוק מה היה בלב ובדעת האדם – הוא יכול היה להיות רע של אמת. הוא היה מתבונן מעוניין וחד. הוא היה מומחה להבנת צורכי האדם, ובפקחותו הבין את הכמיהה האנושית.

ישוע אף-פעם לא מיהר. תמיד היה לו זמן לנחם את רעיו "על הדרך". הוא תמיד גרם לחבריו להרגיש בנוח. הוא היה מאזין מקסים. הוא מעולם לא חיטט בנשמות חבריו. וגם כאשר ניחם את דעתם הרעבה של אנשים וסעד את צמא נשמותיהם, כל אלה אשר קיבלו מחסדו לא הרגישו כי הם מתוודים לפניו, אלא שהם מתייעצים אלו. והם בטחו בו באופן מוחלט, משום שהם ראו עד כמה האמין בהם.

מעולם לא נדמה שהיה סקרן בנוגע לאנשים, הוא מעולם לא ביטא רצון להנחות אותם, לנהל אותם, או לעקוב אחריהם. הוא עורר תחושה עמוקה של ביטחון-עצמי והפיח אומץ רב בקרב כל מי שנהנה מחברתו. כאשר הוא חיך אל אדם, אותו בן-תמותה הרגיש שיש לו יותר יכולת גדולה יותר לפתור את שלל בעיותיו.

ישוע אהב אנשים כל-כך, ובחוכמתו הרבה מעולם לא היסס לנהוג בהם בחומרה בשעה שנדרשה משמעת מעין זו. לעתים קרובות, הוא ביקש לסייע לאדם אחר בכך שביקש את עזרתו. באופן הזה, הוא עורר באדם השני עניין ונגע בהיבטים הטובים יותר של טבע האדם.

המאסטר יכול היה להבחין באמונתה הגואלת של האישה אשר ביקשה להירפא ונגעה מתוך דעה קדומה בשולי כותנתו. הוא תמיד היה מוכן לעצור את דרשה, או את מהלך הקבוצה, כאשר נדרש לסעוד אדם יחיד, ואפילו ילד קטן. דברים כבירים התרחשו לא רק בגלל שלאנשים הייתה האמונה בישוע, אלא גם בשל אמונתו הגדולה של ישוע בהם.

מסמך 171

נדמה שרוב הדברים החשובים באמת שישוע אמר או עשה אכן קרו במקרה, "על הדרך." משימת הסעד הארצית של המאסטר כלל לא הייתה מקצועית, מתוכננת היטב, או מעוצבת מראש. הוא הפיץ בריאות ופיזר אושר באופן טבעי ובחן, תוך כדי מהלך החיים. אכן נכון הדבר, פשוטו כמשמעו, כי "הוא התהלך והרבה טוב."

ראוי לחסידי המאסטר בכל העידנים ללמוד לסעוד "על הדרך" – לעשות טוב באופן בלתי-אנוכי כחלק מתנועת חיי היומיום שלהם.

8. משל הכיכרות

הם לא יצאו לדרכם עד צהרי היום, שכן עד לשעת לילה מאוחרת לימד ישוע את משפחתו של זכי את בשורת המלכות. בסביבות מחצית הדרך העולה אל בית עניא, עצרה החבורה לשם ארוחת-צהריים בעוד שההמונים המשיכו לירושלים – הם לא ידעו כי ישוע והשליחים התכוונו ללון באותו לילה על הר הזיתים.

שלא כבמשל הכישורים, אשר כוון לכל התלמידים, כוון משל הכיכרות באופן בלעדי יותר עבור השליחים. משל זה הסתמך ברובו על התנסותו של ארכלאוס ועל ניסיונו הכושל לתפוש את השלטון במלכות יהודה. היה זה אחד מן המשלים הבוודים אשר המאסטר ביסס על דמות היסטורית אמיתית. לא היה זה מוזר שארכלאוס עצמו היה במחשבותיהם – שכן ביתו של זכי ביריחו שכן בסמוך לארמון המקושט של ארכלאוס, ומוביל המים שלו מוקם לאורך הדרך שממנה הם יצאו מיריחו.

אמר ישוע: "סבורים אתם כי בן האדם עולה אל ירושלים בכדי לקבל מלכות, אך אני מכריז באוזניכם כי אתם עתידים להתאכזב. האם לא תזכרו את אותו נסיך אשר הלך לארץ רחוקה בכדי לקבל עליו עול מלכות, אבל אפילו בטרם הספיק לשוב, שלחו אליו תושבי המחוז – אשר בלבם כבר דחו אותו – שליח ומסרו לו, 'לא ניתן לאדם הזה למלוך עלינו?' וכפי שדחו את אותו מלך כשליט בעולם, כך עתיד בן האדם להידחות כשליט רוחני. ושוב אכריז באוזניכם כי מלכותי איננה מן העולם הזה; אך אם בן האדם היה מתקבל כשליטם הרוחני של בני עמו, הוא היה מקבל על עצמו מלכות כזו של נשמות בני האדם, והיה מולך ושולט בלבבותיהם. ועל-אף שהם דחו את שלטון הרוח שלי בהם, אנוכי אשוב ואקבל מידי אחרים את מלכות הרוח הזו, אשר כעת נמנעה ממני. היום אתם תראו כי בן האדם יידחה, אך בעידן אחר מה שבני אברהם דחו כעת, עוד יתקבל ויתרומם."

"וכעת, כמו האציל אשר נדחה במשל, אקרא לפניי את שנים-עשר משרתיי, סוכניי המיוחדים, ואתן ביד כל אחד מכם ככר שקל אחת, ואזהירכם למען תמלאו היטב את הוראותי ובעת היעדרותי תשתמשו כראוי בכספים אשר הופקדו בידיכם, בכדי שתוכלו להצדיק את מלאכתכם לכשאשוב ואדרוש מכם דין וחשבון."

"ואפילו אם לא ישוב אותו בן אשר נדחה, יישלח בן אחר במקומו לקבל את מלכותו, ובן זה יזמן אז את כולכם אליו, וידרוש מכם דין וחשבון על מלאכתכם וישמח ברווח אשר הרווחתם."

"וכאשר ייקראו הסוכנים לתת דין וחשבון, יבוא הראשון ויאמר, 'אֲדֹנִי, מִנָּה שְׁלָךְ הֵבִיא עֲשָׂרֶת מִנִּים.' ויאמר אֵלָיו: 'הֵטִיבוֹת לַעֲשׂוֹת הָעֶבֶד הַטוֹב, תַּחַת אֲשֶׁר הָיִיתָ נֶאֱמָן בְּמַעַט מְזַעַר, הִיָּה שְׁלִיט עַל-עֶשֶׂר עָרִים.' וַיָּבֹא הַשֵּׁנִי ויאמר, 'אֲדֹנִי מִנָּה שְׁלָךְ עָשָׂה חֲמִשָּׁת מִנִּים.' ויאמר, 'גַּם לָזֶה אֵף אֶתָּה הָיִה עַל חֲמֵשׁ עָרִים.' וַיָּבֹא הָאֶחָד ויאמר, 'הֵא לִךְ מִנָּה שְׁלָךְ, אֲשֶׁר-הָיָה אֶצְלִי צָרוּר בְּסוּדָר. מִיִּרְאָתִי אֶתָּךְ כִּי אִישׁ קָשָׁה אֶתָּה, לִקַּח אֶת אֲשֶׁר לֹא הִנָּחֵת וְקָצַר אֶת-אֲשֶׁר לֹא זָרַעְתָּ.' ויאמר אֵלָיו, 'עַל פִּיךָ

מסמך 171

אֶשְׁפֹּטָה. הָעֶבֶד הִרְעָה אֶתָּה, יָדַעְתָּ כִּי אֲנִי אִישׁ קָשָׁה לִקַּח אֶת אֶשֶׁר לֹא הִנַּחְתִּי וְקוֹצֵר אֶת-אֶשֶׁר לֹא זָרַעְתִּי. וְלָמָּה לֹא נָתַתָּ אֶת כֶּסְפִּי לְשִׁלְחָנִי, וְאֲנִי בָּבוֹאִי הָיִיתִי תוֹבֵעַ אוֹתוֹ בְּמִרְבִּית.

"או אז אמר השליט אל העומדים שם: 'שאו מִמֶּנּוּ אֶת הַמָּנָה, וְתָנוּ אֵל אֶשֶׁר לוֹ עֲשֶׂרֶת הַמָּנִים.' וכאשר הזכירו לו כי יש לו עֲשֶׂרֶת מָנִים, אמר: 'הֵן אֲנִי אָמַר לָכֶם, כִּי כָל אִישׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִינָתֵן לוֹ, וְאֶשֶׁר אֵין לוֹ, יִקַּח מִמֶּנּוּ גַם אֶת אֶשֶׁר לוֹ.'"

וכאשר השליחים ביקשו לדעת את ההבדל במשמעות בין המשל הזה לבין המשל הקודם על הכישורים, ישוע הקשיב לכל שאלותיהם, ורק אמר: "שקלו היטב בלבבכם את המילים האלה, וכל אחד מכם ימצא את המשמעות האמיתית."

היה זה נתנאל אשר לימד היטב, שנים לאחר מכן, את משמעותם של שני המשלים. וניתן לסכם כך את אשר לימד:

1. היכולת הינה אמת המידה להזדמנויות הניתנות בחיים. אף-פעם לא תתבקשו לשאת באחריות להשגת דבר-מה אשר הוא מעבר ליכולותיכם.

2. נאמנות מעידה באופן מהימן על מידת האמינות של האדם. אדם אשר מגלה נאמנות בדברים הקטנים, סביר שיגלה את אותה נאמנות בכל אשר יעשה.

3. המאסטר גומל פחות לזה אשר גילה נאמנות קטנה יותר, בשעה שההזדמנויות שוות.

4. הוא גומל גמול שווה על אותה מידה של נאמנות, בשעה שההזדמנות קטנה יותר.

משסיימו את ארוחת הצהריים שלהם, ולאחר שההמונים המשיכו בדרכם לעבר ירושלים, עמד ישוע אל מול השליחים בצלו של מדף סלע לצד הדרך, ובשמחה ובהוד של מלכות הניף את אצבעו מערבה, ואמר: "בואו, אחיי, נעלה לירושלים, ונקבל שם את אשר ממתין לנו; וכך נמלא עד תום את רצון האב שבשמים."

וכך המשיכו ישוע ושליחיו בדרכם, במסעו האחרון של המאסטר לירושלים בדמות אדם בשר ודם בן-תמותה.